

KOFK

KOHALIKE OMAVALITSUSTE FINANTSEERIMISKESKUS

**EESTI OMAVALITSUSTE
FINANTSSUUTLIKKUSE TÕSTMINE**

ELL JUHATUSE KOOSOLEKULE

13. mai 2014

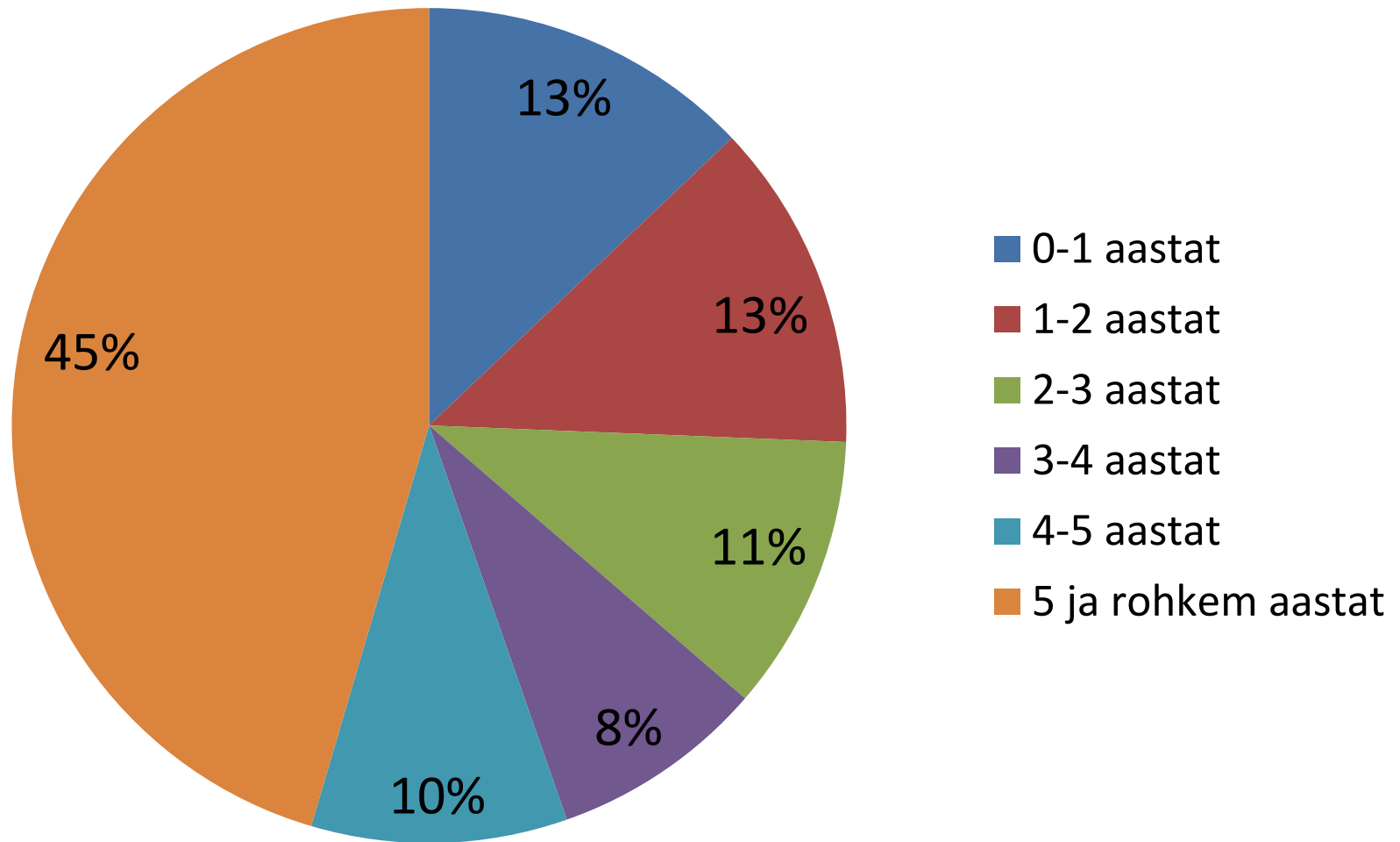
Omavalitsuste eelarvete mahud

- Eesti kohalike omavalitsuste eelarvemaht seisuga detsember 2012 on kokku 1,26 miljardit €.
- Eesti kohalike omavalitsuste eelarvemaht seisuga detsember 2013 on kokku 1,33 miljardit €.
- 37% (80) omavalitsustest jääb eelarvemaht vahemikku 1-2 miljonit eurot.
- 68% (147) omavalitsuse eelarve maht ei ületa 2 miljonit €.
- Tallinna linna eelarve moodustab üle kolmandiku (38%) omavalitsuste eelarvete kogumahust.

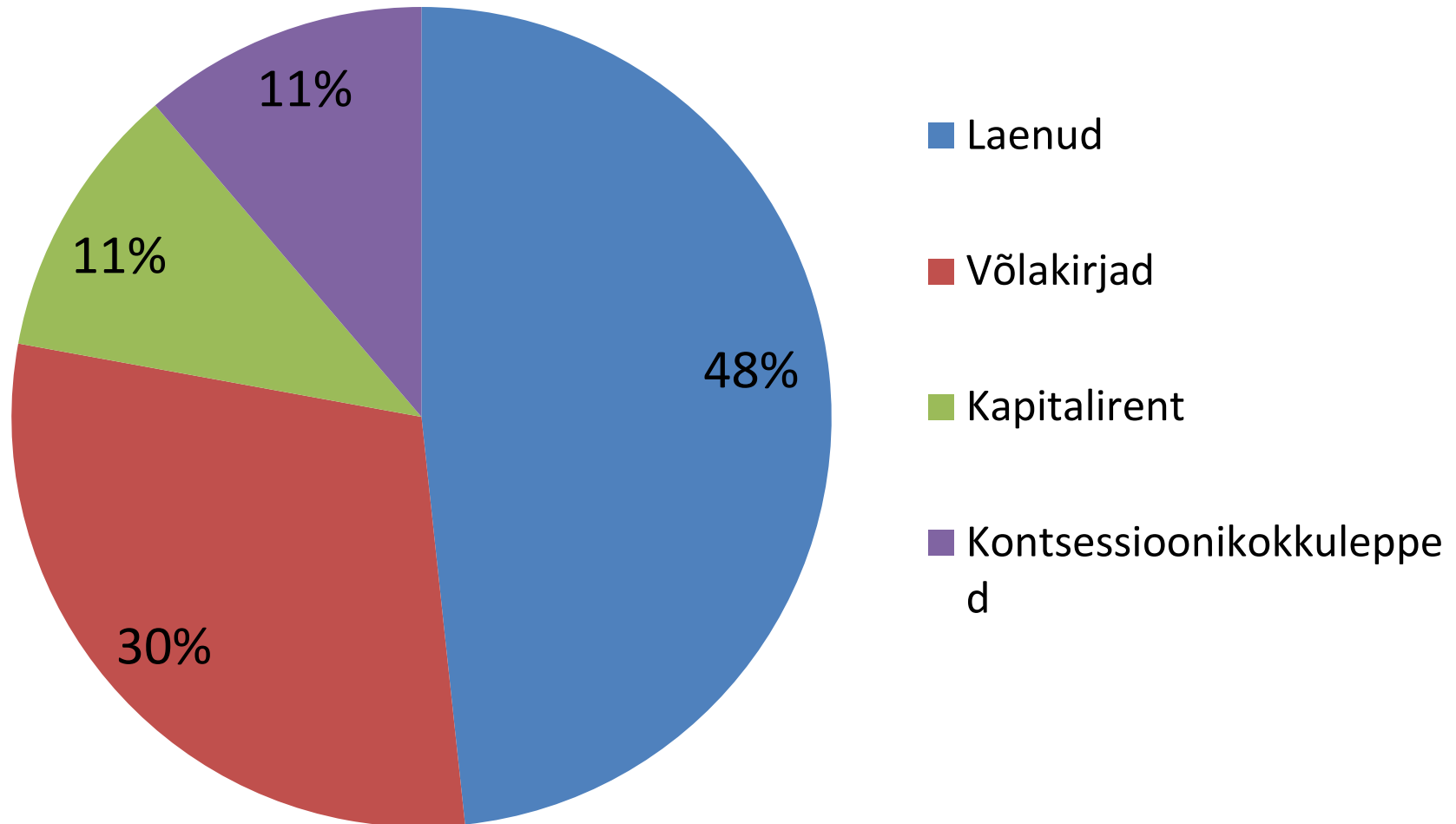
Omavalitsuste kohustuste mahtude dünaamika 2012-2013

- Seisuga 2012. aasta detsember kohustuste maht 530 892 602 €; (ilma Tallinnata 310 636 144 €).
- Seisuga 2013 detsember kohustuste maht **607 000 000 €**. (ilma Tallinnata **350 100 232 €**), kasv **76 108 000 €**.
- 2012. aastal oli kohustuste teenindamiseks tasutud intressi arvestuslik keskmine 3,07% (ilma Tallinnata 4,26%) Kokku maksti 2012 aastal intressidena 16 317 948 €.
- 2013 aastal tasutud intressi arvestuslik keskmine **3,11%**. (ilma Tallinnata **4,31%**). **Kokku maksti 2013 aastal intressidena 17 400 876 €**.
- Kohustuste suhe pikaajaliste ning lühiajaliste võrdluses on jäänud samaks, 45% kohustustest on pikemad kui 5 aastat.

Võlakohustuste pikkuste jagunemine

Kohustuste liigid

Omavalitsuste 2014 eelarvestrateegiate analüüs

- 43% (90) omavalitsust on esitanud soovi kaasata 2014. aastal finantsvahendeid kogusummas 66 493 328 €, millest Tallinna osa on 18 000 000 €.
- 2014 aastal lõppevate laenulepingute kogusumma on kokku (201 kov) 67 280 510 €, millest Tallinna kohustus 17 614 945 €.
- Vaba (kuni 60%-ni) netovõlakoormuse võimekus 2014. aastal on 215 omavalitsusel kokku 203 176 726 €, millest Tallinna osa moodustab 21 245 104 €.
- Tulude alalaekumise põhjendusel piirduakse reeglina 55% netovõlakoormuse määraga. Vaid üksikudel omavalitsustel määr suurem.
- 2014. aastal on 25 omavalitsusel laenukoormus üle 55% ning nende laenu kogumaht on 339 milj €, millest Tallinna osa 234 milj €.

Kohalike Omavalitsuste Finantseerimiskeskuse (KOFK) efektiivsuse alused (1).

- Laenuressursi odavnemine vajaduste konsolideerimise ning mahuefekti kaudu.
- Väheneb omavalitsuste kohustuste keskmine intressimäär.
- Paindlik ja omavalitsuste vajadusi arvestav laenustrateegia ning tootepõhine, eelkõige laenude pikkuste, tähtaegade ning lepingutingimuste osas;
- Finantseerimistegevuse ja- analüüsi korraldamine, investeeringute planeerimine ja menetluste ettevalmistamine, haldamine ja omavalitsuste rahaliste vahendite otstarbekas paigutamine;
- Intressiriskide maandamise instrumentide: KOFK garantiifond ja KOT reservfond asutamine;
- Finantsalase oskusteabe koondamine, taskukohasus ja investeeringute kättesaadavuse otseste ja kaudsete kulude vähenemine (korralduskulu / hankekulu);

Kohalike omavalitsuste finantseerimiskeskuse (KOFK) efektiivsuse alused (2)

- Tekib ajakohane ülevaade omavalitsuste finantskohustuste mahust, perspektiivist ning sisust;
- Luuakse sisemised reservfondid vähendamaks intresside muutumise (eelkõige euribori tõus) osa omavalitsuste investeringute haldamisel ja planeerimisel;
- Erinevate “massihävitusrelvade”- SWAP, CAP, jne kasutamine problemaatiline;
- Omavalitsustel tekib kontroll ettevõtte tegevuse üle omanikustaatus kaudu;
- Oluline kohalike omavalitsuse finantsilise usaldusväarsuse kasv;
- KOFK ja KOT algatavad 2015 aastal protsessi rahvusvahelise krediidireitingu saamiseks;

Juriidika

- **KOFK ärimudeli kontseptsioon** näeb ette KOFK omanikustruktuuri arengut nii, et igal Eesti kohaliku omavalitsuse omandis on ainult üks KOFK osa.
- Pariteetsed alused kõigile omavalitsustele nii omanikustaatusel, kui tegevusreeglite osas on organisatsiooni toimimise garantiks.
- Omavalitsustele erineva staatuse ning mõju võimaldamine ei ole Skandinaavia kogemusele toetudes tulemuslik.
- Konstruktsiooni esimese sammuna on planeeritud KOFK osade ajutise hoidja **KOFK Holding Sihtasutuse** (Sihtasutus) asutamine.
- Sihtasutuse asutavad KOFK asutamistoimkonna liikmed, ettepanek määrata esindajad Sihtasutuse nõukogu koosseisu on tehtud ELL ja EMOVL-le.
- **Sihtasutus asutab Kohalike Omavalitsuste Finantseerimiskeskus OÜ osakapitaliga 215 osa** ning saab algselt kõikide KOFK OÜ 215 osa omanikuks.

- Sihtasutuse omanikustaatus finantseerimiskeskuses väheneb põhikirjas sätestatuna pidevalt vastavalt sellele, millises graafikus omavalitsused sihtasutuse käest KOFK osad omandavad. Kõigi osade võõrandamine Eesti omavalitsustele on planeeritud lõpule viia 2015 aasta lõpuks, mille järgselt kuulub Sihtasutus likvideerimisele.
- Sihtasutuse põhikirjalised ülesanded on:
 - Tegutseda info- ning teabekeskusena KOFK -ga liituvatele omavalitsustele, selgitades KOFK ärimudelt, tegutsemise õiguslikke aluseid ning finantsmudelit,
 - Tegutseda koostöös Finance Estonia MTÜ-ga KOFK finantsmudeli pideval täiustamisel,
 - Taodelda finantstoetust KOFK tegevuse finantseerimiseks,
 - Valmistada ette Kohalike Omavalitsuste Tagatiskeskuse (KOT) asutamine Eesti omavalitsuste poolt,
- **Kohalike Omavalitsuste Tagatiskeskuse (KOT)** kontseptsioon näeb ette Tulundusühistu vormis tagatiskeskuse asutamist ja juhtimist Eesti kohalike omavalitsuste poolt, eesmärgiga esitada garantiikirja vormis tagatise KOFK poolt oma osanikest omavalitsustele väljastatud laenudele ning esineda solidaarse tagatiskeskusena KOFK kapitalihangetel rahaturgudel kaasatavate finantsvahendite hankimisel.

Kohalike Omavalitsuste Finantseerimiskeskuse (KOFK- ja KOT)käivitamine ja 2014-2015 aasta tegevusplaan

2014 (etapp I)

- KOFK tutvustus omavalitsusliitudes (pidev - 2014)
- - KOFK Holding sihtasutuse asutamine: (mai - juuni 2014).
- - Äri- ja finantsmudeli analüüs ning teabepäevad (mai - september 2014)
- - KOFK osade võõrandamise algus (juuni 2014)
- - Kuni oktoober 2014: omavalitsuste finantskohustuste analüüs, mille käigus analüüsitakse omavalitsuste finantsvõimekus ja investeeringud ning tehakse ettepanekud kohustuste optimeerimise võimaluste kohta, sh järgmisteks perioodideks planeeritavate kohustuste vajaduste ja ajagraafiku täpsustamine.
- -Refinantseeritavate ning uute 2015-2016 planeeritud laenukohustuste taotluste registreerimine, läbirääkimised Eestis tegutsevate universaalpankadega ning vajadusel kehtivate laenulepingute ülevõtmise protseduurid (detsember2014),
- -Võlakirjaemissioon I ettevalmistamine mahus ca 25 milj €, millega finantseeritakse uusi laene ning refinantseeritakse seniseid kõrge kulukuse määraga kohustusi (2014 IV kvartal).

Kohalike omavalitsuste finantseerimiskeskuse (KOFK- KOT) käivitamine ja 2014-2015 aasta tegevusplaan

2015 (etapp II)

- - 2014 selgitatud mahus omavalitsuste kohustuste refinantseerimine ning struktuuritoetuste avanemisel oma- ning sildfinantseerimiseks uute taotluste vastuvõtmine. Maht ca 25 milj € (2015 I kvartal).
- - Võlakirjaemissioon II täiendavate uute kohustuste finantseerimiseks (oma- ja sildfinantseerimine) mahus ca 35milj € (2015 III kvartal).
- - Võlakirjaemissioon III Vajadusel 2014. a korraldatud võõrvahendite kaasamise lepingute refinantseerimine koos uute kohustuste võtmisega mahus 110 milj € (2015 IVkvartal).